

แบบการเสนอผลงาน

(ระดับเชี่ยวชาญ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวทิพวัลย์ เวชภารัณย์

- ◆ ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการกลุ่มอุทยานวิทยาศาสตร์
(นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ)
กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ปฏิบัติงานในฐานะผู้อำนวยการกลุ่ม ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วม
ปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงมาก ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจ
หรือแก้ปัญหาที่ยาก ด้านการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ในแต่ละพื้นที่ และในภาพรวมของประเทศไทย
รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนระบบ
นิเทศวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมภูมิภาค และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

- ◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
(นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ)
กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ปฏิบัติงานในฐานะผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี รับผิดชอบงานวิชาการ
ด้านการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยี ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในทางวิชาการที่ยากและ
ซับซ้อนมาก ซึ่งมีผลกระทบในวงกว้าง ซึ่งเป็นงานที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ
ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญและความชำนาญงานเป็นพิเศษในเชิงวิชาการเฉพาะด้านส่งเสริมและถ่ายทอด
เทคโนโลยี และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การกำหนดบทบาทของ สป.อว. ในการทำหน้าที่เป็น commissioning body ในภาพรวมการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

๒. ระยะเวลาการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ - พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

(๑) นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้อง

๓.๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอดี” ซึ่งต้องนำไปสู่การปฏิบัติโดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศไทยมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” มุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศไทยในหลากหลายมิติ บนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศไทยในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดรับกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้อีกด้วย ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศไทยในคราวเดียว กัน ซึ่งประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประกอบด้วย ๕ ประเด็น ได้แก่ ๑. การเกษตรสร้างมูลค่า ๒. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต ๓. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ๔. โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก และ ๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดย (๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ (๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน (๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด (๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และ (๕) ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

๓.๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีทั้งหมด ๑๐ ยุทธศาสตร์ โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และอีก ๔ ยุทธศาสตร์ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม โดยที่ การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาอาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพจากปัจจัยความได้เปรียบด้านแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ และการนำเข้าเทคโนโลยีสำเร็จรูปจากต่างประเทศมากกว่าการสะสมองค์ความรู้ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีของตนเอง ทำให้ส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งมีมูลค่าเพิ่มสูงอยู่กับประเทศไทยเป็นเจ้าของเทคโนโลยี อีกทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนประเทศไทยสู่สังคมวัตถุรวมได้ การพัฒนาจึงเน้นในเรื่องการเพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของประเทศไทย และการเพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับความสามารถแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน แนวทางการพัฒนาสำคัญ ประกอบด้วย (๑) เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและ ผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม อาทิ ลงทุนวิจัยและพัฒนากลุ่มเทคโนโลยีที่ประเทศไทยมีศักยภาพ พัฒนาได้เอง และกลุ่มเทคโนโลยีที่นำไปสู่การพัฒนาแบบก้าวกระโดด ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน (๒) พัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี อาทิ ส่งเสริมผู้ประกอบการให้มีบทบาทหลักด้านนวัตกรรม เทคโนโลยี และร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนานวัตกรรม ส่งเสริมการสร้างสรรค์นวัตกรรมด้านการอุตสาหกรรมและการ จัดการธุรกิจที่ผ่านการใช้เทคโนโลยีให้แพร่หลายในกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจของไทย และ (๓) พัฒนาสภาพแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านบุคลากรวิจัย อาทิ การเร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM และพัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทักษะความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยี

๓.๑.๓ นโยบายรัฐบาล

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงนโยบายต่อวัสดุสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ โดยมีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศไทย “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศไทยที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ ๒๑” โดยกำหนดนโยบายหลักในการบริหารราชการแผ่นดิน ๑๗ ด้าน และนโยบายเร่งด่วน ๑๗ ด้าน โดยนโยบายหลักด้านที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย ข้อ ๕.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม ประกอบด้วย ๕ แนวทาง ได้แก่

๕.๔.๑ พัฒนาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศที่เอื้อต่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรมที่สามารถเชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาต่อยอดจากผลการวิจัยให้นำไปใช้ในเชิงพาณิชย์ได้ โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและมีกลไกดำเนินการที่บูรณาการทั้งระบบเพื่อสนับสนุน การพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการตลอดห่วงโซ่มูลค่าให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น พร้อมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลและตัวชี้วัดภายใต้กรอบขีดความสามารถในการแข่งขันด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

๕.๔.๒ สร้างระบบจัดการข้อมูลเพื่อรองรับการบริหารจัดการงานวิจัยอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการบูรณาการและเชื่อมโยงระบบงานวิจัยของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเป็นเอกภาพในการส่งเสริมการดำเนินงานด้านการวิจัยที่ต่อยอด ไปสู่การสร้างนวัตกรรมของประเทศไทย รวมทั้งการปรับปรุงกฎระเบียบให้อื้อต่อการต่อยอดงานวิจัยสู่การเพิ่มมูลค่าในเชิงพาณิชย์

๕.๔.๓ เสริมสร้างการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มุ่งเน้นการพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐานที่เป็นปัจจัยนำไปสู่การสร้างงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีมูลค่าสูง และสามารถนำไปใช้ได้จริง และใช้วัตถุดิบจากภายในประเทศให้มากที่สุด

๕.๙.๔ สนับสนุนการพัฒนาองค์กร ห้องปฏิบัติการต้นแบบ ที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรมในระดับต้นน้ำ โดยเฉพาะโรงงานและห้องปฏิบัติการนำร่อง ที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจภายในให้แนวคิดเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว [Bio-Circular-Green (BCG) Economy] และสนับสนุนให้เกิดการลงทุนจากภาคธุรกิจเอกชนไปพร้อมกัน

๓.๑.๔ นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ จัดทำขึ้นให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งเน้นการพัฒนานโยบายสำหรับทุกกลุ่มทั้งเชิงพื้นที่ และ ระดับประเทศ และอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงที่มีข้อมูลสนับสนุน (Evidence-based Policy) โดยกำหนดเป้าหมายหลักและทิศทางเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Objectives) รวมถึงประเด็นสำคัญ (Key Issues) ในการ พัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่ยึดหลักเน้นความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ เป็นสำคัญ (Demand-driven) ประกอบด้วย ๔ แพลตฟอร์ม ๑๖ โปรแกรม โดยมีการกำหนดเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results: OKRs) เพื่อเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทย และแปลงลงสู่ระดับต่าง ๆ โดยมีเป้าประสงค์ของการพัฒนาใน ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้ (๒) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม (๓) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ (๔) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ เป็นแผนระยะปานกลาง จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทย และการจัดสรรงบประมาณ ให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมในลักษณะต่อเนื่องหลายปี (multi-year) โดยมียุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ เพื่อให้ทันการกับการจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ตามแนวทางที่กำหนดในพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๑ (๑) และ (๒)

โดยจะมีการปรับปรุงนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นระยะ เพื่อให้สอดรับกับบริบทของการพัฒนาประเทศไทย รวมทั้งปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ขึ้นโดยเพิ่มเติมการมองภาพอนาคต การวิเคราะห์สถานการณ์ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศไทยและของโลก และสถานการณ์การพัฒนาประเทศไทย รายสาขา รวมทั้งการพัฒนาเชิงพื้นที่ ทั้งนี้ ปัจจุบัน ฯ. ได้จัดทำกรอบนโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทยที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการบูรณาการ เกิดพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยที่สอดคล้องกับทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทและนโยบายของรัฐบาล ดังวิสัยทัศน์ที่ว่า “สานพลังการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมไทย พลิกโฉมให้ประเทศไทยมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและยั่งยืน ยกระดับความสามารถในการแข่งขันด้วยเศรษฐกิจสร้างคุณค่าและพร้อมก้าวสู่อนาคต”

(๒) ความรู้เกี่ยวกับอุทยานวิทยาศาสตร์

๓.๒.๑ ความเป็นมาของการพัฒนากิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

แนวคิดในการจัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยเกิดขึ้นในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๖ คณะกรรมการบริหารฯได้มีมติเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เห็นชอบและอนุมัติให้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม (กระทรวง อว. ในปัจจุบัน) จัดตั้งอุทยานวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้รองรับการพัฒนาประเทศทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมและเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นอุทยานวิทยาศาสตร์ประเทศไทย และเปิดให้บริการมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕

จากนั้น เพื่อกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและระบบวัตกรรมของประเทศไทยสู่ระดับภูมิภาคและระดับท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารฯได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ เห็นชอบให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (กระทรวง อว. ในปัจจุบัน) ดำเนินโครงการจัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ – ๒๕๔๙ และเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้ดำเนินโครงการจัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ – ๒๕๕๑ โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกับมหาวิทยาลัยในพื้นที่ ซึ่งเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการในระยะที่ ๑ และได้มีการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการจัดตั้งอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเพื่อขยายผลการดำเนินงานในระยะที่ ๒ พบร่วมกับบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคยังเป็นการดำเนินงานแบบแยกส่วน และควรให้การบริการจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในภาพรวมมีทิศทางและแนวทางที่ มีเอกภาพ กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จึงได้ทำการศึกษาและได้นำเสนอรูปแบบการบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่เหมาะสม โดยเสนอให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ในภาพรวมของประเทศไทย เพื่อให้ภาพรวมการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคต่างๆ เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์หลักเดียวกัน และเพื่อที่จะให้การส่งเสริมทั้งจากภาครัฐและหน่วยงานต่างๆ เป็นไปโดยสอดคล้องสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ไปได้อย่างรวดเร็วและสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยได้อย่างมีนัยสำคัญ

๓.๒.๒ ความสำคัญของอุทยานวิทยาศาสตร์

“อุทยานวิทยาศาสตร์” คือ เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้เพื่อกิจกรรมวิจัยพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม โดยมีบุคลากรวิจัยและกิจกรรมวิจัยพัฒนาของหน่วยงานวิจัยภาคเอกชน ภาครัฐและสถาบันการศึกษา ในจำนวนที่มากพอ มีพื้นที่ห้องปฏิบัติการ มีเครื่องมือวิจัยคุณภาพสูง และมีการบริหารจัดการให้เกิดการเชื่อมโยงกิจกรรมวิจัยพัฒนาของหน่วยงานต่างกันล่าว เพื่อให้กิจกรรมวิจัยพัฒนาเกิดการขยายผลในเชิงพาณิชย์ หรือเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน รวมทั้งมีบริการสนับสนุนและส่งเสริมกิจกรรมวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม และส่งเสริมธุรกิจเทคโนโลยี ผ่านกระบวนการบ่มเพาะธุรกิจ เทคโนโลยี (Technology Business Incubation) หรือกระบวนการจัดตั้งหน่วยงานใหม่แยกออกจากหน่วยงานเดิม (Spin-off) หรือกระบวนการอื่นๆ เพื่อให้เกิดธุรกิจฐานนวัตกรรมเพิ่มขึ้นในประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการมีบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อรับการดำเนินชีวิตและเพิ่มพูนผลิตภัณฑ์ของบุคลากรซึ่งทำงานอยู่ในเขตพื้นที่ดังกล่าว

อุทยานวิทยาศาสตร์ หรือ นิคมธุรกิจวิทยาศาสตร์ เป็นสถานที่สำหรับภาคเอกชนในการทำวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เป็นอย่างมาก เนื่องจากการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการของไทยนับจากปัจจุบันต้องขับออกจาก

แข่งขันที่อยู่บนฐานความได้เปรียบทางด้านปัจจัยการผลิตแบบดั้งเดิมที่ใช้แรงงานเข้มข้น และราคาถูก รวมถึง การผลิตสินค้าและบริการคุณภาพปานกลางราคาถูก ไปสู่การแข่งขันฐานความรู้ที่ต้องใช้องค์ความรู้ทางด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) มากขึ้น

อุทยานวิทยาศาสตร์จึงเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา ตลอดจนบ่มเพาะผู้ประกอบการและเทคโนโลยีใหม่ๆ สร้างระบบเศรษฐกิจ รวมถึงเป็น ตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างภาคอุตสาหกรรม ภาครัฐ ภาคการศึกษา และภาคชุมชนห้องลับ ซึ่งจะช่วยสร้างธุรกิจ เทคโนโลยีใหม่ และส่งเสริมการนำผลการวิจัยและพัฒนาเข้าสู่ระบบการคุ้มครองและการใช้ประโยชน์ในเชิง พานิชย์ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาがらมคนด้าน วทน. ของประเทศไทย

องค์ประกอบสำคัญของอุทยานวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย (๑) บุคลากรและกิจกรรมวิจัย และพัฒนาของภาคเอกชน (๒) พื้นที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เอกชน สามารถเริ่มต้นได้เร็วและลงทุนต่ำ (๓) การเชื่อมโยงงานวิจัยพัฒนาระหว่างภาคเอกชน ภาครัฐ และภาค การศึกษา เพื่อขยายผลสู่เชิงพาณิชย์ (๔) การสนับสนุนและส่งเสริมการจัดตั้งและเติบโตของธุรกิจฐาน นวัตกรรม และ (๕) การบริหารจัดการโดยมืออาชีพเฉพาะทางที่มีความเชี่ยวชาญและเข้าใจการส่งเสริม นวัตกรรมและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

อุทยานวิทยาศาสตร์ให้บริการแก่ภาคเอกชนใน ๒ รูปแบบ คือ (๑) การให้บริการโครงสร้าง พื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมวิจัยพัฒนาของภาคเอกชน และ (๒) การส่งเสริมการพัฒนา เทคโนโลยีของภาคเอกชน โดยผ่านกิจกรรมการบ่มเพาะธุรกิจวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และ กิจกรรมการส่งเสริมให้ภาคเอกชนทำวิจัยและพัฒนา

๓.๒.๓ มติคณะรัฐมนตรีและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบแนวทางการบริหารกิจการ อุทยานวิทยาศาสตร์ ที่ให้มีหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ในภาพรวมของ ประเทศไทย ซึ่งการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ในภูมิภาค ในระยะต้นควรมีโครงสร้างการดำเนินงานใน ลักษณะที่มีมหภาคเชิงพาณิชย์เป็นแกนหลักในการพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่มีส่วนร่วมในการบริหารอุทยานวิทยาศาสตร์

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการอุทยาน วิทยาศาสตร์ (กสว.) โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่ จัดทำแผน แนวทาง และเกณฑ์การพัฒนาและส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับข้อเสนอโครงการดำเนินงานกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ที่ขอรับสิทธิประโยชน์จากรัฐ รวมถึง ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนพัฒนา กิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ โดยระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีฯ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมอบหมายหน่วยงานในสังกัด ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนด และให้สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายสำหรับการสนับสนุนการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสว. และของสำนักงาน เลขานุการ กสว. ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สำนักงานปลัดกระทรวง ฯ. ในปัจจุบัน) จึงเป็นหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินการอุทยานวิทยาศาสตร์ใน ภาพรวมของประเทศไทยโดยได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนา กิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ของประเทศไทย (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อเป็นกรอบนโยบายสำหรับการพัฒนาอุทยาน

วิทยาศาสตร์ รวมถึงผลักดันไปสู่การปฏิบัติ โดยมีแนวทางการพัฒนาภารกิจการอุทิยานวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย ๗ ประเด็นหลัก ได้แก่ (๑) มุ่งเน้นส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนทำวิจัยและพัฒนาแบบก้าวกระโดด (๒) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นฐานการลงทุนวิจัยและพัฒนาของบริษัทข้ามชาติ และบริษัทไทย (๓) ส่งเสริมและเปิดกว้างให้ภาคเอกชนเป็นผู้ลงทุนจัดตั้งและพัฒนาอุทิยานวิทยาศาสตร์ (๔) นำทรัพยากรและโครงสร้างพื้นฐานวิจัยและพัฒนาในภาครัฐมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (๕) เชื่อมโยงอุทิยานวิทยาศาสตร์ กับการพัฒนาเศรษฐกิจของพื้นที่ (๖) การสร้างให้เกิดการพัฒนาเครือข่ายของอุทิยานวิทยาศาสตร์เชิงบูรณาการ (๗) นโยบายสนับสนุน จากรัฐที่ชัดเจนและต่อเนื่อง และเพื่อให้แนวทางการพัฒนาอุทิยานวิทยาศาสตร์ข้างต้นบรรลุผล รัฐต้องมีมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมกิจการอุทิยานวิทยาศาสตร์ในระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) อย่างน้อย ๓ ด้านหลัก ได้แก่ (๑) สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจ (๒) การสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ดำเนินกิจการอุทิยานวิทยาศาสตร์ และ (๓) การลงทุนพัฒนาอุทิยานวิทยาศาสตร์ ซึ่งในระยะแรกควรเป็นการลงทุนทั้งโครงสร้างพื้นฐานและการดำเนินงานโดยรัฐ โดยสนับสนุนให้สถาบันวิจัยและ/หรือมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีความเข้มแข็ง ด้านการวิจัยและพัฒนาเป็นทุนเดิมอยู่แล้วเป็นผู้จัดตั้งอุทิยานวิทยาศาสตร์ และอาศัยทรัพยากรเดิมเป็นฐาน และลงทุนเพิ่มเติมในโครงสร้างพื้นฐานที่ยังขาดอยู่ ทั้งนี้ การดำเนินงานจัดตั้งและพัฒนาอุทิยานวิทยาศาสตร์ เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความต่อเนื่องในการลงทุนเป็นระยะเวลานาน

คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เห็นชอบให้ดำเนินโครงการอุทิยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) พร้อมกรอบวงเงินงบประมาณ ดำเนินการ จำนวน ๘,๖๔๒,๐๐๐,๐๐๐.- บาท (แปดพันหกหมื่นสี่สิบสองล้านบาทถ้วน) จัดสรรเป็นงบเงินอุดหนุนผ่านสำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ (สำนักงานปลัดกระทรวง อว. ในปัจจุบัน) และสำนักงานปลัดกระทรวง อว. ที่อยู่ได้รับจัดสรรงบประมาณดำเนินการ ภายใต้โครงการส่งเสริมกิจการอุทิยานวิทยาศาสตร์ (นิคมธุรกิจวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ จนถึงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้กระทรวง อว. ดำเนินโครงการอุทิยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (จังหวัดนครราชสีมา) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

สรุปสาระสำคัญ

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดย สำนักงานปลัดกระทรวง การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้ดำเนินภารกิจการส่งเสริมกิจการอุทิยานวิทยาศาสตร์มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และเริ่มสนับสนุนการดำเนินงานอุทิยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค อย่างเป็นทางการ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา โดยมีมหาวิทยาลัยเครือข่ายอุทิยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคร่วมดำเนินการในระยะแรกจำนวน ๓๓ มหาวิทยาลัย และเพิ่มจำนวนเป็น ๔๔ มหาวิทยาลัยในปัจจุบัน โดยมีผลการดำเนินงานก้าวหน้ามาเป็นลำดับ โดยในช่วงแรก สป.อว. ร่วมกับมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการอุทิยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในแต่ละพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ในระยะแรกเป็นการดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมกิจการอุทิยานวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามที่ได้รับมอบหมาย ต่อมา มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยควบรวมหน่วยงานและการกิจด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี การวิจัย เข้าด้วยกัน และมีการจัดโครงสร้างองค์กรของ สป.อว. ให้สอดคล้องกับการควบรวม

การกิจดังกล่าว โดยได้มีการกำหนดหน้าที่และอำนาจของ สป.อว. ในการดำเนินการกิจที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ไว้อย่างชัดเจนเป็นครั้งแรก ทำให้เกิดการเชื่อมต่อภูมิภาคทั้งด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมอย่างสมบูรณ์

การจัดตั้งกระทรวง อว. ทำให้บทบาทของ สป.อว. ในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไป จำเป็นต้องมีการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดตั้งกระทรวง อว. รวมถึง เพื่อให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ผู้ขอประเมินในฐานะผู้อำนวยการกลุ่มอุทยานวิทยาศาสตร์ กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ในแต่ละพื้นที่และในภาพรวมของประเทศไทย รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อสนับสนุนระบบเศรษฐกิจวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมภูมิภาค จึงกำหนดเป้าหมายในการพัฒนากลไกการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยปรับบทบาทของ สป.อว. ไปสู่การทำหน้าที่เป็น commissioning body ในภาพรวมการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และจัดทำข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ดังนี้

(๑) การพัฒนากลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ของ สป.อว. ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเน้นย้ำบทบาทของ สป.อว. ในการเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญในการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีการกำหนดหน้าที่ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคอย่างชัดเจนแยกออกจากกิจการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย ลดความซ้ำซ้อนและโอกาสในการเกิด Conflict of interest โดยมีการแบ่งกิจการดำเนินงานออกเป็น ๕ ด้าน ได้แก่

- ๑) การกำหนดยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล
- ๒) การพิจารณากลั่นกรอง คัดเลือกข้อเสนอโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- ๓) การพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- ๔) การสื่อสารภาพลักษณ์และประสานความร่วมมืออุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- ๕) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

โดยในการดำเนินงานจะมีกลไกการบริหารจัดการที่ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเพื่อให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ในกระบวนการบริหารจัดการการใช้โครงสร้างพื้นฐานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคร่วมกับมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการและขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค รวมถึง ติดตาม เร่งรัด และประเมินผลการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ซึ่ง กระทรวง อว. ได้มีคำสั่งที่ ๑๐๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และคำสั่งที่ ๑๓๙/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๒) การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ให้เป็นกลไกการทำงานในรูปแบบใหม่ที่สืบเนื่องจากการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดตั้งกระทรวง อว. โดยมีการกำหนดบทบาทภารกิจและความรับผิดชอบของหน่วยงานและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวง อว. ให้มีความชัดเจน และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีมาตรฐานเดียวกัน รวมถึง การสร้างศักยภาพให้

บุคลากร และยกระดับการให้บริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคด้วย โดยกำหนดแนวทาง ๖ ประเด็น ที่เป็นประเด็นสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค รวมถึงแนวทางปฏิบัติต่อไป ดังนี้

๑) สป.อว. ทำหน้าที่เป็น Commissioning Body ในภาพรวมของการดำเนินงาน อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

๒) กำหนด Strategic Position ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นกลไกพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศ และเป็นกลไกในการเชื่อมโยงธุรกิจ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ กับความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจในมหาวิทยาลัย โดยใช้แนวทางการสร้างเครือข่ายเพื่อบูรณาการทรัพยากรในมหาวิทยาลัย

๓) กำหนดบทบาทของอุทยานวิทยาศาสตร์ระดับภูมิภาค ให้เป็นกลไกของกระทรวง อว. ในระดับภาค (อว. ส่วนหน้า) และการเชื่อมโยงการดำเนินงานกับกลไกอื่นๆ ของกระทรวง อว. ที่ดำเนินการในพื้นที่

๔) สป.อว. เป็นผู้กำหนดนโยบายและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน

๕) ทิศทางการพัฒนาระดับพื้นที่ รวมถึงการผลักดันให้อุทยานวิทยาศาสตร์แต่ละแห่งมีจุดเด่น ที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะ

๖) การพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถและความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ ในสาขาวิชานาโนเทคโนโลยี Market Research, IP Valuation, Commercialization, Innovation & Industry Foresight เพื่อยกระดับการให้บริการและสามารถขยายผลกระทบในวงกว้างขึ้น

ซึ่งส่วนใหญ่การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและมอบหมายให้ สป.อว. ขับเคลื่อนและรับผิดชอบการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. การประมวลข้อมูลและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ปัจจุบัน อว. มีการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคใน ๔ พื้นที่ ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงใต้ ภาคใต้ มีโครงสร้างพื้นฐานอาคาร อำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเปิดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบแล้ว จำนวน ๓ แห่ง อยู่ระหว่างเตรียมการเปิดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ แห่ง นอกจากนี้ ยังมีการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานอื่นๆ เช่น โรงงานต้นแบบ ห้องปฏิบัติการ เครื่องมือวิจัย เป็นต้น รวมถึง มีการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีของภาคเอกชน ผ่านกิจกรรมการบ่มเพาะธุรกิจวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และกิจกรรมการส่งเสริมให้ภาคเอกชนทำวิจัยและพัฒนา โดยมีเป้าหมายในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในพื้นที่อื่นเพิ่มเติมต่อไป เช่น อุทยานวิทยาศาสตร์ในพื้นที่ภาคตะวันออก โดยมหาวิทยาลัยบูรพา อุทยานวิทยาศาสตร์ในพื้นที่ภาคตะวันตก โดย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นต้น รวมถึง อุทยานวิทยาศาสตร์ในพื้นที่ภาคเหนือต่อไป โดยมหาวิทยาลัยนรศวร และอุทยาน

วิทยาศาสตร์ในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน โดยมหาวิทยาลัยลักษณ์ด้วย

การดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในแต่ละภาคจะมีความโดดเด่นมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างกันไป ดังนี้

(๑) อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคเหนือ (จังหวัดเชียงใหม่) มี “โครงการนวัตกรรมข้าวไทยเพิ่มมูลค่าสู่ตลาดโลก” เป็นโครงการเรือธง และเน้นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของพื้นที่ ได้แก่

- (๑) อุตสาหกรรมในโซ่อุปทานค่า ของพืช ผัก ผลไม้ สมุนไพรเมืองเหนือ และข้าว (ครอบคลุม ตั้งแต่เกษตรต้นน้ำด้านพื้นที่ ไปจนถึงอุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร) และกระบวนการแปรรูปอาหาร)
- (๒) อุตสาหกรรม IT Software และ Digital Content (เชื่อมโยงอุตสาหกรรมการผลิต หัตถอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรมออกแบบและสร้างสรรค์)
- (๓) อุตสาหกรรมด้านการแพทย์ และเทคโนโลยีชีวภาพ
- (๔) อุตสาหกรรมด้านเทคโนโลยีพลังงานทดแทน สิ่งแวดล้อม และวัสดุด้านพลังงาน

(๒) อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (จังหวัดขอนแก่น) มี “โครงการยุทธศาสตร์สร้างมูลค่าเพิ่มในโซ่อุปทานค่าของอุตสาหกรรมไก่เนื้อในประเทศไทย” เป็นโครงการเรือธง และเน้นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของพื้นที่ ได้แก่

- (๑) อุตสาหกรรมเกษตร อุตสาหกรรมอาหารและเทคโนโลยีชีวภาพ เช่น ข้าว มัน สำปะหลัง อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และปศุสัตว์ เช่น โคเนื้อ ไก่ สุกร และปลา
- (๒) อุตสาหกรรมยาและเทคโนโลยีทางการแพทย์
- (๓) อุตสาหกรรมที่เกี่ยวนেืองระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๔) อุตสาหกรรมพัฒนาพลังงานทางเลือก
- (๕) อุตสาหกรรมที่เป็นความต้องการและกำลังเติบโตในพื้นที่ เช่น ผลิตชีนส่วนยานยนต์ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับวัสดุ/วัสดุก่อสร้าง/วัสดุบรรจุภัณฑ์ กลุ่มอุตสาหกรรมที่ เกี่ยวข้องกับแร่ธาตุที่สำคัญในภูมิภาค เช่น เกลือสินเร้า โปรตีซ ทางเดง ทองคำ เป็นต้น

(๓) อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคใต้ (จังหวัดสงขลา) มี “โครงการยกระดับและการเพิ่มมูลค่า อุตสาหกรรมยางพารา” เป็นโครงการเรือธง และเน้นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของพื้นที่ ได้แก่

- (๑) อุตสาหกรรมยางพารา
- (๒) อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน
- (๓) อุตสาหกรรมอาหารทะเล
- (๔) อุตสาหกรรมอาหารยาลาล

(๔) อุทยานวิทยาศาสตร์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง (จังหวัดนครราชสีมา) มี “โครงการบูรณาการการผลิตโภคเนื้อพื้นที่ คราชวากิ ที่ให้เนื้อเกรดพรีเมียมภายใต้สภาพแวดล้อมไทย” เป็นโครงการเรือธง และเน้นการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมหลักของพื้นที่ ได้แก่

- (๑) เกษตรแปรรูปและอาหารแบบครบวงจร (Agri-Food Cluster)
- (๒) พลังชีวภาพ (Bioenergy Cluster)
- (๓) ท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy Cluster)
- (๔) สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society Cluster)

๔) เมืองอัจฉริยะ (Smart City)

โดยมีการให้บริการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมวิจัยพัฒนาของภาคเอกชน เช่น อาคารอำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ทั้ง ๕ ภาค โดยจะมีพื้นที่การให้บริการไม่ใช่พื้นที่ทั้งสำนักงานธุรกิจเทคโนโลยี ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการวิจัย ห้องสัมมนาขนาดใหญ่ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีของภาคเอกชน ผ่านกิจกรรมการบ่มเพาะธุรกิจวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและนวัตกรรม และกิจกรรมการส่งเสริมให้ภาคเอกชนทำวิจัยและพัฒนา โดยมีผลการดำเนินงานบริการโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยการพัฒนาของภาคเอกชนจากทั้ง ๓ ภาค (ไม่รวมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างซึ่งอยู่ระหว่างเตรียมการให้บริการ) ดังนี้

- มีการใช้พื้นที่โดย ๘๓ องค์กร คิดเป็นพื้นที่ใช้สอย ๗๙.๗๖% ของพื้นที่ใช้สอยทั้งหมด
- มีการจ้างงานด้าน R&D จำนวน ๙๖๔ คน
- ผู้ใช้บริการอุทยานวิทยาศาสตร์ ๗,๓๓๑ ราย
- ผู้ประกอบการธุรกิจเทคโนโลยี ๖๓๗ ราย
- การใช้บริการห้องปฏิบัติการ ๒๕,๒๘๘ ครั้ง
- ภาคเอกชนที่ร่วมลงทุนทำการวิจัยและพัฒนา ๑๗๙ ราย
- โครงการพัฒนาขีดความสามารถทางเทคโนโลยีและวิจัยของภาคเอกชนในพื้นที่ ๙๑๙ โครงการ
- มีการใช้สถานที่ในการจัดกิจกรรมไปแล้วรวม ๑๖,๐๗๑ กิจกรรม
- มีประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมไปแล้วทั้งหมด ๒๔๗,๗๑๙ คน
- ข้อมูลบนฐานข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐด้าน ว และ ท ๑๒๕,๓๗๙ รายการ
- สร้างผลกระทบเชิงเศรษฐกิจถึง ๑,๙๘๑ ล้านบาท

ผลการศึกษาผลกระทบและแนวทางการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในระยะยาว

สป.อ. ได้ว่าจ้างสถาบันวิจัย RTI International ดำเนินการศึกษาผลกระทบและแนวทางการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในระยะยาว ซึ่งพบว่าอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคประสบความสำเร็จในการบรรลุการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างไรก็ตาม RTI International มีความเห็นว่าความมีการเพิ่มขีดความสามารถให้กับอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเพื่อขยายขนาดและหนุนเสริมให้แผนงานและบริการต่างๆ มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดย RTI International ได้เสนอประเด็นเชิงวิเคราะห์ ดังนี้

๑. แนวทางอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคประเทศไทย มีบทบาทในการเชื่อมโยงธุรกิจขนาดเล็กใหญ่ และความเขี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจใหม่มาวิทยาลัยต่างๆ เข้าด้วยกัน

๒. มีความเป็นเอกลักษณ์แตกต่างจากประเทศอื่น โดยใช้แนวทางสร้างเครือข่ายเพื่อบูรณาการทรัพยากรในมหาวิทยาลัย เป็นช่องทางที่มีคุณค่าอย่างมากในการนำเสนอนโยบายและแผนงานนวัตกรรมระดับชาติมาปฏิบัติ (ในการกระจายบริการไปทั่วประเทศ)

๓. ที่ผ่านมาอุทยานวิทยาศาสตร์ไทยมุ่งการทำงานด้าน (๑) Matching ความต้องการผู้ประกอบการ ซึ่งถือได้ว่าตอบโจทย์เรื่อง Network/System Failure และ (๒) การให้บริการ Infrastructure

๔. ประเด็นการใช้ประโยชน์ของสถานที่ตั้ง “Geography/Proximity as critical factor” จะเป็นประโยชน์ในเชิงการกระจายบริการไปทั่วทุกพื้นที่ผ่านเครือข่ายมหาวิทยาลัย แต่พบว่าอาจยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ตรงนี้ให้เกิดผลกระทบของ Cluster Effects ที่ชัดเจน

๕. อาจยังไม่ชัดเจนเรื่องการมอง/Position อุทยานวิทยาศาสตร์ในฐานะกลไกสำคัญของ

นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับประเทศ

๒. การคัดเลือกประเด็นสำคัญและจัดทำข้อเสนอแนวทางการพัฒนา

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ประกอบกับการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดตั้งกระทรวง อว. จึงสมควรกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาภารกิจการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยปรับบทบาทของ สป.อว. เป็นสู่การทำหน้าที่เป็น commissioning body ในภาพรวม การดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และจัดทำข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ดังนี้

(๑) การพัฒนาภารกิจการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคของ สป.อว. ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเน้นย้ำบทบาทของ สป.อว. ใน การเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญในการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีการกำหนดหน้าที่ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคอย่างชัดเจน โดยมี สป.อว. เป็นผู้บริหารจัดการ และแยกออกจากการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เพื่อลดความซ้ำซ้อนและโอกาสในการเกิด Conflict of interest โดยมีการแบ่งภารกิจการดำเนินงานออกเป็น ๕ ด้าน ได้แก่

๑) การกำหนดยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล

การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง และแผนดำเนินงาน รวมถึง การติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์และทิศทางที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ยังมีการพิจารณาจัดทำ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในประเด็นสำคัญต่างๆ ด้วย

๒) การพิจารณาภารกิจการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพิจารณาภารกิจการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพิจารณาภารกิจการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่ สมควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้บริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม การพัฒนาเทคโนโลยีของภาคเอกชนโดยใช้ประโยชน์จากการวิจัยพัฒนา

๓) การพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ทั้ง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานแห่งใหม่และการพัฒนาศักยภาพโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่เดิม รวมถึง การบริหารจัดการเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานนั้น โดยโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์จะครอบคลุมในส่วนของอาคารอำนวยการ ห้องปฏิบัติการ โรงงานต้นแบบ ห้องประชุม พื้นที่ co-working space พื้นที่สำหรับฝึกอบรม พื้นที่จัดกิจกรรมต่างๆ รวมถึงระบบสารสนเทศที่สนับสนุนการดำเนินงานของ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เพื่อให้มีแนวทางในการบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางและมีมาตรฐานเดียวกันใน ภาพรวม

๔) การสื่อสารภาพลักษณ์และประสานความร่วมมืออุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการกำหนด Strategic positioning การส่งเสริมภาพลักษณ์ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ การสร้างแบรนด์ให้อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเป็นที่รู้จักเป็นวงกว้าง รวมถึง การแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนต่างๆ เพื่อขยายขอบเขตการให้บริการ และสร้างเสริมภาพลักษณ์ของ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

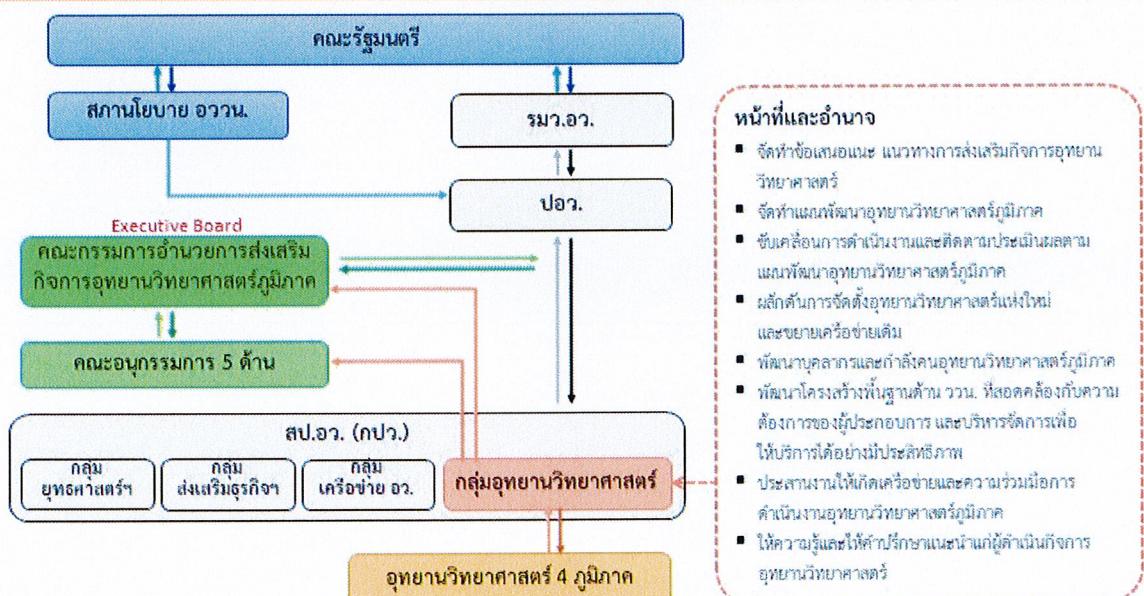
๕) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้มี คุณภาพมาตรฐานการให้บริการในระดับที่เหมาะสมกับภารกิจการพัฒนาที่กำหนด ส่งเสริมให้เกิดความเป็นมือ

อาชีพในการการบริหารจัดการนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การวิเคราะห์และคาดการณ์ ตลาด การเจรจาทางการค้า การนำเสนอผลงาน การระดมทุน ตลอดจนการส่งเสริมการขายและการตลาด เป็นต้น เพื่อให้บุคลากรของอุทยานวิทยาศาสตร์มีศักยภาพในการให้บริการที่ครบวงจรและได้มาตรฐาน

โดยกลไกการดำเนินงานกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมกิจการ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคขึ้นเพื่อให้คำปรึกษา ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ใน การบริหารจัดการการใช้โครงสร้างพื้นฐานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ร่วมกับมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด เสนอแนะแนวทางการบริหารจัดการและ ขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค รวมถึง ติดตาม ปรับปรุง และประเมินผลการดำเนินงาน ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. และปลัดกระทรวง อว. เป็นที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์วีระพงษ์ แพสุวรรณ เป็นประธาน มีผู้อำนวยการ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ผู้แทน สป.อว. ที่มีภารกิจเกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นกรรมการ โดยผู้ขอ ประเมินเป็นเลขานุการ

กลไกขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

ในการดำเนินงานคณะกรรมการได้กำหนดกลไกการดำเนินงานตามการแบ่งภารกิจเป็น ๕ ด้าน และได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินภารกิจในแต่ละด้านและกลั่นกรองข้อเสนอการดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งถือเป็นการปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและมีการมุ่งเน้นในเชิงนโยบายภาพรวมมากขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและแนวทางดำเนินงาน รวมถึง มีกระบวนการพิจารณาประเด็นต่างๆ อย่างเป็นลำดับขั้น โดยคณะกรรมการ ๕ คณะ ประกอบด้วย

- ๑) คณะกรรมการด้านยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล ปัจจุบันมีการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประจำด้วย
 - การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
 - การประเมินผลการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕

- การวิเคราะห์ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาเชิงยุทธศาสตร์เพื่อกำกับดูแลในภาพรวมและยกระดับการบริหารจัดการองค์กรอุทยานวิทยาศาสตร์ในประเทศไทย

- การพัฒนาระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๒) คณะกรรมการด้านการพิจารณากลั่นกรอง คัดเลือกข้อเสนอโครงการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

ปัจจุบันมีการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประกอบด้วย

- การพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอโครงการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค กาคเนื้อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง และภาคใต้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อสนับสนุนงบประมาณภายใต้โครงการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ (นิคมธุรกิจวิทยาศาสตร์ภูมิภาค) และงบประมาณที่ได้รับจากกองทุน awan.

(๓) คณะกรรมการด้านการพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

ปัจจุบันมีการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประกอบด้วย

- การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- การจัดทำข้อเสนอโครงการดำเนินงานโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- การพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอโครงการบริหารจัดการอาคารอำนวยการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๔) คณะกรรมการด้านการสื่อสารภาพลักษณ์และประสานความร่วมมืออุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

ปัจจุบันมีการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประกอบด้วย

- การศึกษาแนวทางการกำหนด Strategic positioning และการสร้างภาพลักษณ์ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- การพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ

(๕) คณะกรรมการด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

ปัจจุบันมีการดำเนินงานที่อยู่ในความรับผิดชอบประกอบด้วย

- การจัดทำแผนยกระดับศักยภาพบุคลากรและการพัฒนาทุนมนุษย์สำหรับอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างความสามารถบุคลากรของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๖) การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ให้เป็น

กลไกการทำงานในรูปแบบใหม่ที่สืบทอดเนื่องจากการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดตั้งกระทรวง อว. โดยมีการกำหนดบทบาทการกิจและความรับผิดชอบของหน่วยงานในกระทรวง อว. ให้มีความชัดเจน และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีมาตรฐานเดียวกัน รวมถึง การสร้างศักยภาพให้บุคลากร และยกระดับการให้บริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคด้วย โดยมีการนำปัจจัยที่มีบทบาทหรือผลกระทบกับการดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการดำเนินงานในพื้นที่ เช่น นโยบายการดำเนินงาน อว. ส่วนหน้า โครงการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมรายตำบลแบบบูรณาการ (มหาวิทยาลัยสู่ตำบล สร้างรากแก้วให้

ประเทศไทย) หรือโครงการ ปตท ประกอบกับจุดแข็งของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่มีเครือข่ายการดำเนินงานที่เข้มแข็งซึ่งเป็นช่องทางที่มีคุณค่าอย่างมากในการนำนโยบายและแผนงานวัตกรรมระดับชาติมาปฏิบัติ มีบทบาทในการเชื่อมโยงธุรกิจขนาดเล็ก ใหญ่ และความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจในมหาวิทยาลัยต่างๆ เข้าด้วยกัน มีโครงสร้างพื้นฐานที่บริหารจัดการโดย สป.อว. ซึ่งสามารถเป็นศูนย์ปฏิบัติการของกระทรวงฯ ในพื้นที่ระดับภาคได้ อีกทั้งก็ตามอาจยังไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเท่าที่ควร และยังต้องบทวนการกำหนด Position ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เพื่อให้สามารถเป็นกลไกสำคัญของนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับประเทศได้

ดังนั้น จึงเห็นควรกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เพื่อเป็นแนวโน้มนโยบายในการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ใน ๖ ประเด็น ดังนี้

(๑) ให้สป.อว. ทำหน้าที่เป็น Commissioning Body ในภาพรวมของการดำเนินงาน อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๒) กำหนด Strategic Position ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นกลไกพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศ และเป็นกลไกในการเชื่อมโยงธุรกิจ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ กับความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจในมหาวิทยาลัย โดยใช้แนวทางการสร้างเครือข่ายเพื่อบูรณาการทรัพยากรในมหาวิทยาลัย

(๓) กำหนดบทบาทของอุทยานวิทยาศาสตร์ระดับภูมิภาค ให้เป็นกลไกของกระทรวงฯ ในระดับภาค (อว. ส่วนหน้า) และการเชื่อมโยงการดำเนินงานกับกลไกอื่นๆ ของกระทรวงฯ ที่ดำเนินการในพื้นที่

(๔) ให้สป.อว. เป็นผู้กำหนดนโยบายและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นไปในทิศทางและมาตรฐานเดียวกัน

(๕) กำหนดทิศทางการพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ มุ่งเน้นการเชื่อมโยงและตอบโจทย์คลัสเตอร์อุตสาหกรรม และประเด็นการพัฒนาระดับพื้นที่ รวมถึงการผลักดันให้อุทยานวิทยาศาสตร์แต่ละแห่งมีจุดเด่นที่เป็นความเชี่ยวชาญเฉพาะ

(๖) พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถและความเชี่ยวชาญให้กับบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ ในสาขาวิชาความเชี่ยวชาญด้าน Market Research, IP Valuation, Commercialization, Innovation & Industry Foresight เพื่อยกระดับการให้บริการและสามารถขยายผลกระทบในวงกว้างขึ้น

๓. การเสนอแนวทางสู่การพิจารณาในระดับนโยบาย

เพื่อให้การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค สามารถใช้เป็นแนวโน้มนโยบายและเกิดผลในทางปฏิบัติ จึงเสนอแนวทางดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาในระดับนโยบาย โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) การพัฒนากลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดย กลุ่มอุทยานวิทยาศาสตร์ ได้เสนอแนวทางการพัฒนากลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคต่อปลัดกระทรวงฯ อว. เพื่อพิจารณา โดยเสนอให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริม กิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคขึ้น ซึ่งปลัดกระทรวงฯ อว. ได้มีคำสั่งกระทรวงฯ อว. ที่ ๑๐๕/๒๕๖๔ ลงวันที่

๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และคำสั่งที่ ๑๓๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ซึ่งต่อมาคณะกรรมการได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๕ คนฯ เพื่อดำเนินภารกิจในแต่ละด้านอย่างชัดเจน ประกอบด้วย

- (๑) คณะกรรมการด้านยุทธศาสตร์อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการติดตามประเมินผล
- (๒) คณะกรรมการด้านการพัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- (๓) คณะกรรมการด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- (๔) คณะกรรมการด้านการสื่อสารภาพลักษณ์และประสานความร่วมมืออุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
- (๕) คณะกรรมการด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๒) การกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

กระทรวง อว. โดย สป.อว. ได้เสนอแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคต่อส่วนนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และมอบหมายให้ สป.อว. ขับเคลื่อนและรับผิดชอบการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ โดยแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค กำหนดให้ สป.อว. ทำหน้าที่เป็น Commissioning Body ในภาพรวมของการดำเนินงาน และเป็นแนวทางในการบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีมาตรฐานเดียวกัน รวมถึง การสร้างศักยภาพให้บุคลากร และยกระดับการให้บริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคด้วย ทั้งนี้ มุ่งเน้นการกำหนด Strategic Position ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นกลไกของการท่องเที่ยวในการเชื่อมโยงกลไกต่างๆ ของกระทรวง อว. สู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระดับต่างๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่ง สป.อว. โดย กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการอำนวยการอำนวยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ได้นำไปเป็นแนวทางนโยบายในการดำเนินการ

เป้าหมายของงาน

การปรับเปลี่ยนบทบาทของ สป.อว. ใน การส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดตั้งกระทรวง อว. ให้เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น commissioning body ในภาพรวมการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค มีเป้าหมายในการกำหนดกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคอย่างเป็นระบบและเกิดการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึง มีการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นแนวทางนโยบายและรองรับการดำเนินการเพื่อพัฒนาศูนย์ทุศาสตร์การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติต่อไป

๔. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

- (๑) กระทรวง อว. มีคำสั่งที่ ๑๐๕/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ และคำสั่งที่ ๑๓๔/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๔ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค ซึ่ง

คณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบกลไกการดำเนินงานแบ่งเป็น ๕ ด้าน และได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการกิจในแต่ละด้านอย่างชัดเจน รวมถึง ได้มีการดำเนินงานตามการกิจในแต่ละด้านแล้วด้วย

(๒) สถานนโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและมอบหมายให้ สป.อว. ขับเคลื่อนและรับผิดชอบการดำเนินงานตามแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้ สป.อว. ทำหน้าที่เป็น Commissioning Body ในภาพรวมของการดำเนินงาน และกำหนด Strategic Position ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้เป็นกลไกพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับพื้นที่ ระดับภาค และระดับประเทศ เป็นกลไกในการเชื่อมโยงธุรกิจ ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ กับความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและธุรกิจในมหาวิทยาลัยต่างๆ เข้าด้วยกัน โดยกำหนดบทบาทของอุทยานวิทยาศาสตร์ระดับภูมิภาคให้เป็นกลไกของกระทรวง อว. ในระดับภาคเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับโครงการและหน่วยงานอื่นเพื่อตอบโจทย์คลัสเตอร์อุตสาหกรรม และการพัฒนาระดับพื้นที่ ภายใต้ความเชี่ยวชาญเฉพาะ และการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรและยกระดับการให้บริการของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

(๓) ปัจจุบัน สป.อว. มีการดำเนินงานตามกลไกการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยได้มีข้อเสนอที่ได้ดำเนินการแล้ว ตัวอย่างเช่น

๑) การปรับบทบาทของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยกำหนดแนวทางการบริหารจัดการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค โดยกระทรวง อว. ได้กำหนดบทบาทของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคแยกออกจาก การดำเนินงานของอุทยานวิทยาศาสตร์ของมหาวิทยาลัย และได้มีคำสั่งมอบหมายผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคอย่างเป็นทางการ

๒) การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค

๓) การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณอุทิยาศาสตร์ภูมิภาค

นอกจากนี้ ยังมีที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน เช่น การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคแห่งใหม่ภายใต้เป้าหมายการพัฒนา ๙ พื้นที่ และมุ่งเน้นการสร้างศักยภาพความเชี่ยวชาญเฉพาะของอุทยานวิทยาศาสตร์แต่ละแห่ง การกำหนด Strategic Positioning ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เป็นต้น

๒. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การผลักดันให้อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเป็นกลไกสำคัญภายใต้การดำเนินงานแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวง อว. สู่การปฏิบัติในพื้นที่แบบเส้นทางเดียว (One Route Policy) โดย สป.อว. จะมีบทบาทในการเป็นหน่วยงานกลางที่บริหารจัดการในภาพรวมระดับประเทศ โดยมีอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคเป็น focal point ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนผู้ประกอบการในพื้นที่ ทำงานร่วมกับหน่วยปฏิบัติการ อว. ส่วนหน้าระดับภาค และ อว. ส่วนหน้า ที่รับผิดชอบการดำเนินงานในระดับจังหวัด ทำให้กลไกการทำงานสมบูรณ์ สามารถส่งผ่านทั้งนโยบายและการดำเนินโครงการต่างๆ จากผู้บริหารระดับสูงสู่ผู้ปฏิบัติในพื้นที่ได้อย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

๓. ความยุ่งยากและข้อซ้อนในการดำเนินการ

เนื่องจากเป็นการพัฒนาและปรับเปลี่ยนบทบาทและแนวทางการดำเนินงานตั้งแต่ระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติ ในการดำเนินงานจึงมีความยุ่งยากและซับซ้อนมาก จำเป็นที่ผู้ขอประเมินจะต้องพิจารณาอย่างรอบด้าน รวมทั้ง ต้องทำความเข้าใจในร่องกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของ สป.อว. มหาวิทยาลัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน ประกอบกับผลกระทบจากการบริบทที่เปลี่ยนแปลงจากการปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และการจัดตั้งกระทรวง อว. รวมถึง บทบาทการเป็น Commissioning Body ของ สป.อว. ดังนั้น การกำหนดแนวทางจึงต้องคำนึงถึงแนวปฏิบัติที่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรมด้วย

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- ๔.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบใหม่
- ๔.๒ การกำหนดดยุทธศาสตร์การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และ Strategic Positioning ของ อุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคมีรายละเอียดมาก จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานอีกระยะหนึ่ง
- ๔.๓ บุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานมีจำกัด

๕. ข้อเสนอแนะ

- ๕.๑ ควรเร่งสื่อสารและชี้แจงทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานในรูปแบบใหม่กับผู้ที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น
- ๕.๒ ควรเร่งรัดการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค และ Strategic Positioning ของอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และครรภำนดแนวทางการดำเนินงานในระยะเปลี่ยนผ่านไปพลางก่อน
- ๕.๓ เปิดโอกาสให้หน่วยงานเครือข่ายความร่วมมือเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานและช่วยสนับสนุนการดำเนินงานให้มากขึ้น

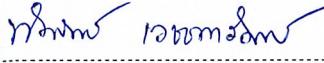
๖. การเผยแพร่ผลงาน

ผู้ขอประเมินได้นำเสนอกรณีการส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและแนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคในการประชุมในโอกาสต่างๆ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างการรับรู้เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน เช่น ในการประชุมเครือข่ายอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค การประชุมความร่วมมือการดำเนินงานกับมหาวิทยาลัยเครือข่ายอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาคและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การประชุมคณะกรรมการอำนวยการส่งเสริมกิจการอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค เป็นต้น

๗. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

- ไม่มี

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

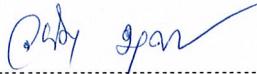
(นางสาวพิวัลย์ เวชภารัณย์)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินการข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ (ถ้ามี)

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ

ได้ตรวจสอบแล้ว ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(..... นางวนิดา บุญนาคค้า

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์

ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ)

(..... นางสาวสุนธีร์ เลิศเพียรธรรม

หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงการอุดมศึกษา

วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ผู้บังคับบัญชาที่เนื้อขึ้นไป

หมายเหตุ คำรับรองจากผู้บังคับบัญชาอย่างน้อยสองระดับ คือ ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล และผู้บังคับบัญชาที่เนื้อขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นบุคคลคนเดียวกัน ก็ให้มีคำรับรองหนึ่งระดับได้

แบบการเสนอข้อเสนอแนะวิเคราะห์ผลการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ระดับเชี่ยวชาญ)

๑. เรื่อง แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมของกระทรวง ฯ. ภายใต้แนวคิดการร่วมใช้ร่วมบริการ

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบัน กระทรวง ฯ. มีหน่วยงานที่ดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมจำนวนมาก สิ่งหนึ่งที่เป็นคำถามและต้องซี้แจงข้อมูลอยู่เสมอ คือ ความแตกต่างของแต่ละโครงการ โครงการมีความซ้ำซ้อนกันหรือไม่ มีการส่งต่อผู้รับบริการระหว่างกันเพื่อการพัฒนาต่อยอดหรือไม่ หน่วยงานดังกล่าวเป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานเรื่องนี้ เป็นต้น ประกอบกับการควบรวมหน่วยงานและการกิจด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย เข้าด้วยกัน เพื่อจัดตั้งกระทรวง ฯ. ทำให้การดำเนินงานในภาพรวม จำเป็นต้องมีความชัดเจน มุ่งบูรณาการการดำเนินงาน ลดความซ้ำซ้อน เติมเต็มส่วนที่เป็นช่องว่าง และประสานพลังของ ฯ. ในฐานะกระทรวงที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมของ ฯ. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกระทรวง ฯ. ในการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรม มีความเป็นเอกภาพ สามารถบูรณาการองค์ความรู้ และความเชี่ยวชาญ และการดึงศักยภาพของหน่วยงาน ออกมายield ให้บริการเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึง ต่อสังคมและชุมชน จึงมีความจำเป็นต้องกำหนดเป็นนโยบายสำคัญของกระทรวง ฯ. ในการบูรณาการบริการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมภายใต้แนวคิดการร่วมใช้ร่วมบริการ และพัฒนากลไกต่างๆ เพื่อให้เกิดในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

ตามที่พระราชบัญญัติราชบัณฑิตยบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยควบรวมหน่วยงานและภารกิจด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย เข้าด้วยกัน กระทรวง ฯ. จึงมีบทบาทหลักในการวางแผนฐานของประเทศไทย โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัย เพื่อเร่งสร้างองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ควบคู่ไปกับการพัฒนาคนของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งจะต้องสอดประสานการทำงานร่วมกับสถาบันวิจัยและพัฒนา เพื่อเป็น future changer คือการเป็นตัวหลักในการเตรียมพร้อมคนไทยในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นกลไกขับเคลื่อนการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจที่เน้นคุณค่าและเป็นเพื่องสำคัญในการปรับเปลี่ยนสู่ประเทศฐานนวัตกรรม

ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย จำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัย รวมถึง การผลักดันให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม โดยที่ผ่านมา หน่วยงานและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวง ฯ. มีการดำเนินงานโครงการต่างๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมจำนวนมาก แต่ยังไม่มีกลไกการบูรณาการร่วมกันหรือส่งต่อผู้รับบริการระหว่างกัน เมื่อวิเคราะห์ความต้องการของผู้ประกอบการพบว่ามีความต้องการใช้บริการของกระทรวง ฯ. อย่างมาก ด้วย

ความเชื่อมั่นศักยภาพและทรัพยากรที่กระทรวง อว. มี ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นว่ากระทรวง อว. จะเป็น กองหนุนที่สำคัญสำหรับผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีตัวอย่างความสำเร็จที่เกิดขึ้นมาตาม

ทั้งนี้ หากวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของผู้ประกอบการพบว่าส่วนหนึ่งจากการได้รับบริการ สนับสนุนธุรกิจที่จำเป็นในการพัฒนาธุรกิจที่เหมาะสมและเพียงพอ ซึ่งในโลกธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนที่ตรงตามความต้องการอย่างทันท่วงที ที่ผ่านมาผู้ประกอบการยัง พบกับข้อจำกัดและอุปสรรคสำคัญ คือ การให้บริการของภาครัฐยังไม่มีการรวมศูนย์ ทำให้ผู้ประกอบการ หลายรายไม่สามารถเข้าถึงบริการและเสียโอกาสทางธุรกิจไปอย่างน่าเสียดาย

ในฐานะที่กระทรวง อว. มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดำเนินงาน ด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ไปสู่การใช้ประโยชน์ ทั้งในเชิงพาณิชย์และการ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับสังคมและชุมชน และเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ประกอบกับ การจัดตั้งกระทรวง อว. โดยการควบรวมหน่วยงานและการกิจด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การวิจัย เข้าด้วยกัน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน ดังนั้น เทศบาลต้องดำเนินการตามที่ได้ระบุไว้ใน แผนพัฒนาฯ และสนับสนุนธุรกิจในวัตถุประสงค์ของกระทรวง อว. ภายใต้แนวคิดการร่วมใช้ร่วมบริการ และพัฒนากลไกต่างๆ เพื่อให้เกิดในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม โดยมี สป.อว. ซึ่งเป็นหน่วยงานบูรณาการงานด้าน อววน. เพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิต และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ตามวิสัยทัศน์ของ สป.อว. เป็น เจ้าภาพในการดำเนินงาน ดังนี้

๑. กำหนดเป้าหมายให้กระทรวง อว. เป็นหน่วยงานหลักของประเทศไทยในการให้บริการส่งเสริม และสนับสนุนธุรกิจในวัตถุประสงค์ ทั้งในการพัฒนาธุรกิจรายใหม่ การยกระดับศักยภาพของธุรกิจ การขยายธุรกิจสู่ ตลาดโลก รวมถึง การเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากร

๒. กำหนดให้เป็นนโยบายของกระทรวง อว. ใน การบูรณาการบริการของทุกหน่วยงานและ มหาวิทยาลัยในสังกัด อว. ที่ให้บริการสนับสนุนการพัฒนาธุรกิจในวัตถุประสงค์ให้เป็นภาพใหญ่เดียวกัน

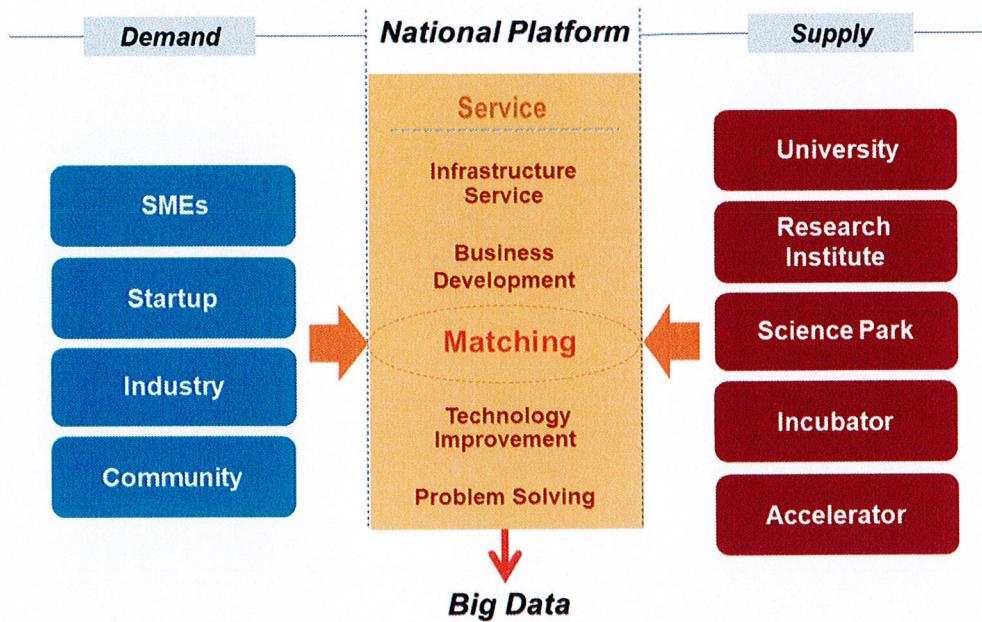
๓. ให้มีการวิเคราะห์บทบาทและบริการสนับสนุนธุรกิจในวัตถุประสงค์ของหน่วยงานต่างๆ เพื่อจัดทำ เป็นบริการในภาพรวมของ อว. โดยเน้นที่การวิเคราะห์ตาม Customer Journey

๔. พัฒนาแพลตฟอร์มกลางในการให้บริการแบบ One Stop Service ที่ให้บริการและเข้าถึงได้ ผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชันได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยจะเป็นศูนย์รวมบริการสนับสนุนธุรกิจในวัตถุประสงค์ที่จะทำ ให้เกิดการจับคู่ความต้องการของผู้ประกอบการกับบริการที่เหมาะสมจากหน่วยงานหรือมหาวิทยาลัย

๕. กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางให้ยกระดับเป็น National Platform ใน อนาคต รวมถึง มุ่งเน้นให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data)

๖. ให้ สป.อว. มีบทบาทเป็นเจ้าภาพหลักในการบูรณาการความร่วมมือและจัดทำแพลตฟอร์ม กลางเพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการ ภายใต้แนวคิดการร่วมใช้ร่วมบริการ

กรอบแนวคิดการพัฒนาแพลตฟอร์มการให้บริการสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบริการส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมที่ หน่วยงานและมหาวิทยาลัยในสังกัดกระทรวงดำเนินการอยู่ มีความหลากหลายมาก ทั้งวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ข้อกำหนดและเงื่อนไขการให้บริการ รวมถึง กฎ ระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่นเดียวกับในส่วนของผู้ประกอบการ ซึ่งมีรูปแบบธุรกิจ ประเภทหรือสาขาวิชาอุตสาหกรรม เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ใช้ กลุ่มลูกค้า เป้าหมาย และปัจจัยอื่นๆ ที่มีความแตกต่างกันอีกมาก ดังนั้น ในการดำเนินงานจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง ต้องทำความเข้าใจและศึกษารายละเอียดอย่างรอบคอบ เพื่อออกแบบและนำเสนอบริการได้ตรงความต้องการของผู้ประกอบการ นอกจากนี้ การออกแบบกลไกการให้บริการร่วมกันที่มีประสิทธิภาพจะทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลและประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๔.๑ ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลและได้รับบริการที่ตรงตามความต้องการมากขึ้น
- ๔.๒ การดำเนินงานส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมของกระทรวง อว. มีความชัดเจนและเป็นเอกภาพมากขึ้น ทั้งในภาพรวมและรายหน่วยงานหรือรายโครงการ
- ๔.๓ กระทรวง อว. มีแพลตฟอร์มกลางที่รวบรวมบริการสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรมจากทุกหน่วยงานและมหาวิทยาลัยในสังกัดเพื่อให้บริการแก่ผู้ประกอบการ
- ๔.๔ การจัดสรรงบประมาณทำได้ตรงเป้าและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

- ๔.๑ มูลค่าผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการให้บริการสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรม
- ๔.๒ จำนวนผู้ประกอบการที่ใช้บริการสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรม
- ๔.๓ ความสำเร็จในการพัฒนาแพลตฟอร์มกลางในการให้บริการสนับสนุนธุรกิจนวัตกรรม

(ลงชื่อ)
นายพงษ์ พงษ์สกุล

(นางสาวทิพวัลย์ เวชภารัณย์)

ผู้ขอประเมิน
(วันที่) ๑๐ / มกราคม / ๒๕๖๘